

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister

Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

Indeksi i Çmimeve të Importit TM4 2022

TM4 2022

ASK ka filluar të publikojë Indeksin e Çmimeve të Importit (IÇIMP) në qershor 2009. Çmimet e importit filluan të mbliidhen në fillim të 2006. Çmimet mbliidhen në bazë tremujore dhe mbulojnë kompanitë më reprezentative të importit të cilat ishin aktive në shumicën e komunave për periudhën tremujori i parë 2006 – tremujori i katërt 2022.

Publikimi përmban tabelën e Indeksit të Çmimeve të Importit në Kosovë në bazë tremujore, T1 2015 –T4 2022, mesatarja vjetore për 2015 - 2022 (2010 = 100) me ndryshime tremujore dhe vjetore në përqindje, me prezantim grafikësh, tabela për pesha, indeksin tremujor për T4 2022, ndryshimet tremujore (T3 2022 –T4 2022) dhe ndryshimet vjetore (T4 2021 –T4 2022) për sektorët sipas Sistemit të Harmonizuar.

IÇIMP është përgatitur në përputhje me standardet dhe metodologjitë evropiane dhe në bashkëpunim me ekspertët nga Statistika e Suedisë dhe Agjencioni Suedez i Zhvillimit të Bashkëpunimit Ndërkombëtar (SIDA). IÇIMP është në zhvillim e sipër dhe në të ardhmen do të shtohen më shumë vrojtme të çmimeve.

Propozimet, sugjerimet dhe vërejtjet tuaja mund të dërgoni në adresën e ueb infoask@rks-gov.net

Ky publikim është përgatitur nga:

Ismajl Sahiti – Zv Drejtor i Departamentit
Ibish Asllani – Shef divizioni
Gëzim Ahmeti – Stazhier i Statistikave Ekonomike

Mars, 2023

Z.v i Kryeshefit Ekzekutiv i ASK,
Ilir T. Berisha

Për t'u konsultuar me publikime të tjera, vizitoni faqen e ASK: <http://ask.rks-gov.net>

Simbolet dhe Shkurtesat

IÇIMP	-	Indeksi i Çmimeve të Importit
ASK	-	Agjencia e Statistikave të Kosovës
OBD	-	Organizata Botrore e Doganave
TM1	-	Tremujori i parë
TM2	-	Tremujori i dytë
TM3	-	Tremujori i tretë
TM4	-	Tremujori i katërt
:	-	Shifra nuk është disponibël
0	-	Më pak se gjysma e njësisë së përdorur
-	-	Nuk aplikohet
%	-	Përqindje
W	-	Ponderët statistikor (pesha specifike)
Ø	-	Mesatare

Përmbajtja

	Faqe
Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) për tremujorin e katërt 2022	4
Tab. 1:Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) TM1 2015–TM4 2022 (2010 = 100), ndryshimet tremujore dhe vjetore në përqindje	5
Fig. 1:Zhvillimi i IÇIMP, TM1 2015 – TM4 2022 (2010=100)	6
Tab. 2:Peshat, numrat e Indeksi, ndryshimet mujore dhe vjetore në përqindje sipas sektorëve të Sistemit të Harmonizuar	7
Metodologjia	8.9

Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) për tremujorin e katërt 2022

Indeksi i tërësishëm i çmimeve të importit në Kosovë pësoi ngritje për 1.0 % në TM4 2022 krahasuar me TM3 2022. Krahasuar me TM4 2021 çmimet e importit pësuan ngritje në një mesatare prej 13.0 %.

Tremujori i tretë 2022 – Tremujori i katërt 2022 1.0 %

Çmimet e importit në Kosovë pësuan ngritje në një mesatare prej 1.0 % në TM4 2022 krahasuar me TM3 2022. Ngritje më të mëdha të çmimeve sipas sektorëve ishin te letrat dhe artikujt e saj (9.4 %), druri dhe artikujt e tij (6.0 %), produktet bimore (5.8 %), artikujt e gurit, llaçit, produktet e qeramikës dhe të qelqit (4.1 %), produktet e industrive kimike (3.4 %), shtazët e gjalla; produktet e shtazëve (2.7 %), mjetet e transportit (2.5 %), pajisjet e makinerisë dhe pajisjet elektrike (1.9 %), artikujt ushqimor të përgatitur, pijet dhe duhani (1.3 %), lëkura dhe artikujt e saj (1.3 %), tekstili dhe artikujt e tekstit (1.1 %), këpucët (1.0 %) dhe instrumentet optike, fotografike, matëse, medicinave ,muzikorë dhe mekanizmat e orës (0.3 %).

Ngritja u neutralizua kryesisht nga rënia e çmimeve sipas sektorëve te produktet minerale (-3.5 %), plastika, kauçuku dhe artikujt e tyre (-2.9 %), metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë (-1.4 %), artikujt e ndryshëm të prodhuar (-0.3 %) dhe vajrat ushqyese (-0.1 %).

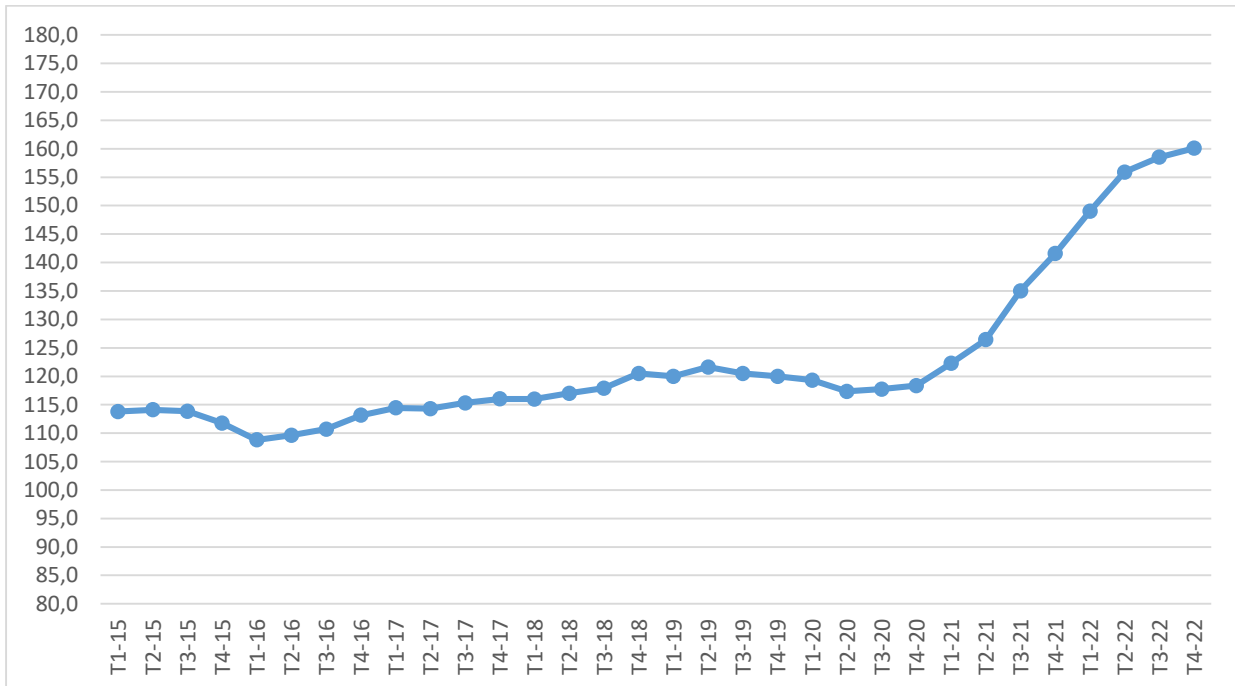
Tremujori i katërt 2021 - Tremujori i katërt 2022 13.0 %

Çmimet e Importit në Kosovë pësuan ngritje në një mesatare prej 13.0 % në mes TM4 2022 dhe TM4 2021. Ngritje më të mëdha sipas sektorëve ishin te produktet minerale (26.5 %), produktet bimore (23.7%), vajrat ushqyese (23.0 %), artikujt e gurit, llaçit, produktet e qeramikës dhe të qelqit (22.8 %), druri dhe artikujt e tij (16.7 %), letrat dhe artikujt e saj (16.3 %), plastika, kauçuku dhe artikujt e tyre (14.9 %), shtazët e gjalla; produktet e shtazëve (14.6 %), mjetet e transportit (10.6 %), këpucët (10.6 %), artikujt ushqimor të përgatitur, pijet dhe duhani (8.4 %), produktet e industrive kimike (7.4 %), tekstili dhe artikujt e tekstit (7.4 %), metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë (6.9 %), pajisjet e makinerisë dhe pajisjet elektrike (6.5 %) dhe artikujt e ndryshëm të prodhuar (4.5 %).

Ngritja u neutralizua kryesisht nga rënia e çmimeve sipas sektorit te lëkura dhe artikujt e saj (-10.8 %) dhe instrumentet optike, fotografik, matës, madicinal dhe muzikorë dhe mekanizmat e orës (-0.1 %).

Tab. 1:Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) TM1 2015–TM4 2022 (2010 = 100), ndryshimet tremujore dhe vjetore në përqindje

Viti	Tremujori	Indeksi (2010 = 100)	Ndryshimi tremujor në përqindje	Ndryshimi vjetor në përqindje
2015	TM 1	113,8	-0,5	-1,4
	TM 2	114,1	0,3	-0,2
	TM 3	113,9	-0,2	-0,8
	TM 4	111,8	-1,8	-2,3
	Mesatarja vjetore 2015	113,4	:	-1,2
2016	TM 1	108,8	-2,6	-4,4
	TM 2	109,6	0,7	-3,9
	TM 3	110,7	1,0	-2,8
	TM 4	113,2	2,2	1,3
	Mesatarja vjetore 2016	110,6	:	-2,5
2017	TM 1	114,4	1,1	5,2
	TM 2	114,3	-0,1	4,3
	TM 3	115,3	0,9	4,2
	TM 4	116,0	0,6	2,5
	Mesatarja vjetore 2017	115,0	:	4,0
2018	TM 1	116,0	0,0	1,4
	TM 2	117,0	0,9	2,4
	TM 3	117,9	0,8	2,3
	TM 4	120,5	2,1	3,8
	Mesatarja vjetore 2018	117,8	:	2,5
2019	TM 1	120,0	-0,4	3,5
	TM 2	121,6	1,3	3,9
	TM 3	120,5	-0,9	2,1
	TM 4	120,0	-0,3	-0,3
	Mesatarja vjetore 2019	120,5	:	2,3
2020	TM 1	119,3	-0,6	-0,6
	TM 2	117,3	-1,6	-3,5
	TM 3	117,7	0,3	-2,3
	TM 4	118,4	0,5	-1,4
	Mesatarja vjetore 2020	118,2	:	-1,9
2021	TM 1	122,3	3,3	2,5
	TM 2	126,4	3,4	7,7
	TM 3	135,0	6,8	14,7
	TM 4	141,6	4,9	19,6
	Mesatarja vjetore 2021	131,3	:	11,1
2022	TM 1	149,0	5,2	21,8
	TM 2	155,9	4,6	23,3
	TM 3	158,6	1,7	17,5
	TM 4	160,1	1,0	13,0
	Mesatarja vjetore 2022	155,9	:	18,7

Fig. 1: Zhvillimi i IÇIMP, TM1 2015 – TM4 2022 (2010=100)

Tab. 2: Peshat, numrat e Indeksi, ndryshimet mujore dhe vjetore në përqindje sipas sektorëve të Sistemit të Harmonizuar

Kodi	Grupi	pesha	TM4- 2022	TM4 - 2022	TM4 - 2022
			2010 =100	TM3 - 2022	TM4 - 2021
01-21	IÇIMP - Gjithsej	1000	160,1	1,0	13,0
01	Shtazët e gjalla; produktet e shtazëve	38	181,3	2,7	14,6
02	Produktet bimore	50	287,1	5,8	23,7
03	Vajrat ushqyese	10	233,5	-0,1	23,0
04	Artikuj ushqimor të përgatitur, pijet dhe duhani	131	127,4	1,3	8,4
05	Produktet minerale	147	238,0	-3,5	26,5
06	Produktet e industrive kimike	80	124,1	3,4	7,4
07	Plastika, kauçuku dhe artikujt e tyre	64	167,8	-2,9	14,9
08	Lëkura dhe artikujt e saj	2	104,7	1,3	-10,8
09	Druri dhe artikujt e tij	26	196,1	6,0	16,7
10	Letrat dhe artikujt e saj	16	116,8	9,4	16,3
11	Tekstili dhe artikujt e tekstitit	44	88,4	1,1	7,4
12	Këpucët	12	153,6	1,0	10,6
13	Artikujt e gurit, të llaçit, produktet e keramikës dhe të qelqit	34	191,2	4,1	22,8
14	Margaritarët, gurët e çmuar, metalet, etj.	:	:	:	:
15	Metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë	100	177,4	-1,4	6,9
16	Paisjet e makinerisë dhe pajisjet elektrike	118	120,1	1,9	6,5
17	Mjetet e transportit	88	137,4	2,5	10,6
18	Instrumentet optike, fotografik, matës, medicinal dhe muzikorë dhe mekanizmat e orës	10	110,5	0,3	-0,1
19	Armët dhe municioni	:	:	:	:
20	Artikujt e ndryshëm të prodhuar	28	127,9	-0,3	4,5
21	Veprat e artit	:	:	:	:

Shpjegime metodologjike

Çmimet grumbullohen në bazë tremujore në 7 qendra regjionale të Kosovës: Gjakovë, Gjilan Mitrovicë, Pejë, Prizren, Prishtinë dhe Ferizaj të cilat mbulojnë kompanitë më reprezentative të importit të cilat ishin aktive në shumicën e komunave.

Duke filluar nga tremujori i parë 2006, çmimet u grumbulluan në bazë tremujore për rreth 180 artikujt nga shtatëdhjetë kompani. Gjatë 2006 shumë vlerësime të reja të çmimeve u shtuan dhe për periudhën 2007-2008 numri i çmimeve të grumbulluara ishte rreth 250. Nga 2009 numri i çmimeve të grumbulluara ishte rreth 300, kurse nga viti 2015 numri i çmimeve është mbi 500 artikuj, ndersa nga 2018 numri i çmimeve të grumbulluara është rreth 600.

Rezultatet janë prezentuar sipas Sistemit të Harmonizuar të Organizatës Botërore të Doganeve (OBD).

Të dhënat e çmimeve janë grumbulluar për një mostër të transaksioneve tipike lidhur me mallrat e importuara në Kosovë

Mostrimi dhe kalkulimi i peshave

Mostra është projektuar nga të dhënat e tregëtisë së jashtme. Këto të dhëna janë përdorur gjithashtu edhe për kalkulimin e peshave specifike. Peshat janë bazuar në informatën nga të dhënat tregëtare V-1 (viti paraparak) dhe janë freskuar në bazë vjetore. Me anë të freskimit të peshave për çdo vit, shporta e IÇIM-së do të reflektojë ndryshimet në mostrat e tregëtisë. IÇIM-ja do të ndikohet nga të dyja ndryshimet e çmimeve dhe nga ndryshimet e strukture së importit

Variablët statistikor

Variabli kryesor është çmimi; ai mund të raportohet në çdo njësi monetare. Çmimet e raportuara në njësi të huaja monetare konvertohen në EURO. Njësia monetare e faturës dhe raportimit janë, prandaj si variabël plotësues. Kur çmimet raportohen në njësi të huaja monetare, atëherë përdoren tarifatat e këmbimit të mesatarës tremujore të Bankës Qendrore Suedeze për konvertimin e tyre në EURO.

Formulat e indeksit

Indeksi i çmimeve të importit mund të përshkruhet si një indeks i llojit zinxhiror të Laspeyres-it me lidhje vjetore. Indeksi i Laspeyres-it definohet si në vijim.

$$I^t = \frac{\sum_{i=1}^n P_i^t Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} = \sum_{i=1}^n \frac{P_i^0 Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} \times \frac{P_i^t}{P_i^0}$$

Ku P^0 dhe P^t janë çmimet për njësi në periodën bazë (0) dhe perioda e krahasimit (t), përkatësisht, dhe Q^0 është sasia e periodës bazë. Mbledhja bëhet nëpërmes produkteve n. Në elementin qendror të mësipërm, indeksi shprehet me shkallën mes vlerës së mbledhur të shumave të periodës bazë në periodën e krahasimit dhe në nivelin e çmimit të periodës bazë, përkatësisht. Indeksi gjithashtu mund të shprehet, si në elementin final, si një mesatare e përafërt e çmimit të mallërave të peshuar me vlerat e periodës.

Çmimet e indeksit kalkuloohen me një tremujor aktual në vit si periudhë e krahasimit dhe me tremujorin e katërt në vitin **y-1** si period e references së çmimit. Perioda e peshimit është viti **y-1**. Në këtë mënyrë lidhja definohet si:

$$I_{y-1,q}^{y,q} = \frac{\sum_{s=1}^k V_s}{\sum_{s=1}^k V_s} \times \frac{P_s^{y,q}}{P_s^{y-1,q}}$$

Ku pasha e vlerës V_s është vlera e transakcioneve në vit e që përfaqësohen me specifikacionin **s**. Mbledhja bëhet nëpërmes specifikacioneve **k**. Kalkulimi i indeksit zinxhiror të IÇIMP

Numri i indeksit zinxhiror kalkulohet për tremujorët dhe tregon nivelin e veçantë të çmimit të tremujorit krahasuar me nivelin e çmimit mesatar në 2010 (2010=100).

$$I_{2010}^{y,q} = \frac{100}{\frac{1}{4} \sum_{q=1}^4 I_{2009,q}^{2010,q}} \times \prod_{Y=2010}^{y-1} I_{Y-1,q}^{Y,q} \times I_{y-1,q}^{y,q}$$

Kalkulimi i ndryshimeve

Ndryshimi tremujor kalkulohet si:

$$\left[\left(\frac{IMPI_0^{Y,q}}{IMPI_0^{Y,q-1}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Ndryshim i përqindjes tremujore}$$

$IMPI_0^{Y,q}$ = Indeksi i çmimeve të importit për tremujorin aktual q

$IMPI_0^{Y,q-1}$ = Indeksi i çmimeve të importit për tremujorin e mëparshëm q-1

Ndryshimi vjetor kalkulohet si:

$$\left[\left(\frac{IMPI_{2010}^{Y,q}}{IMPI_{2010}^{Y-1,q}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Ndryshim i përqindjes vjetore}$$

$IMPI_{2010}^{Y,q}$ = Indeksi zinxhiror i çmimeve të importit për tremujorin aktual q

$IMPI_{2010}^{Y-1,q}$ = Indeksi zinxhiror i çmimeve të importit për vitin dhe për tremujorin paraprak q

- **Adresa: AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS,**
Rr. "Zenel Salihu", nr. 4, 10000 Prishtinë
- **Telefoni:** +383 (0) 38 200 31 129
Kryeshefi Ekzekutiv: +383 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +383 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Ueb-faqe:** <http://ask.rks-gov.net>
- © : Agjencia e Statistikave të Kosovës,
- Riprodhimi autorizohet nëse tregohet burimi.